

ΤΑ ΤΣΟΥΜΕΡΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

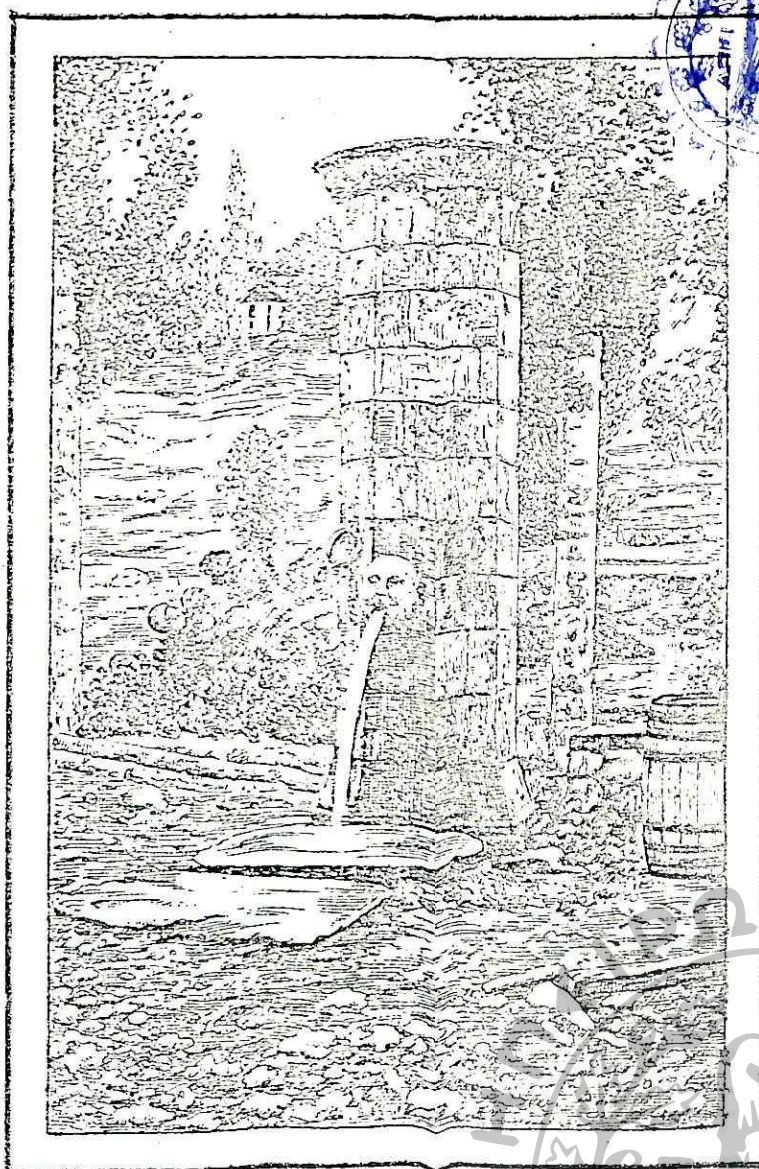
Ὅργανον τῶν ἀπανταχοῦ Τσουμερμιωτῶν.

Ἐκδιδόμενον ἐν Ἰωαννίνοις

ὑπὸ τοῦ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Ὁ ἀράνης
τῶν πρᾶμαντων μέ τό κρύο νερό.

ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	Διευθύνεται :	ΙΟΑΝΝΙΝΑ
Εισπραχθέν Ισ. 25	Από τριμελή Συντακτική,	Απρίλιος
Εξαπριχθέν 50	Επ. Τροπή,	1978

Νομικός Σύμβουλος :

Ευρέστης Κεάλλας, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Οδός Μπιζανίου αριθ. 41

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΑΣ

Στις προηγούμενα άρθρα απεδείξαμε, ποιοι φταίνε, για το σημερινό μας συγκοινωνιακό κατάντημα, καθώς ακόμα και την αξία, που έχει, για την προαγωγή της οικονομικής και πνευματικής ζωής του τόπου μας, αυτός ο άμαξιτος δρόμος από **Μενίδι-Σκιάληκκαρα-Κεράμνη** τα, που υπέστηε προτούς ο μηχανικός κ. Χαρ. Λάσκαρης. Για να εξυπηρετηθή όμως αυτός ο δρόμος πραγματικά, όλα τα Τζουμέρκα, θα έπρεπε, ανατολικά μέχρι Θοδώριανα και δυτικά μέχρι Κερίνα κάτω των Καλαρρυτιών και έτσι μαζί και με άλλες τυχόν και μικροδιακλαδώσεις, ίσως στοιχίση 20 εκατομμύρια.

Σε ένα χρόνο απεδείξαμε, ότι μόνον για την συντήρησι 20 χιλ. ανθρώπων περίπου, που μένουν διαρκώς χειμώνα καλοκαίρι στα Τζουμέρκα, ξοδεύονται για άγώγια 15 περίπου εκατομμύρια. Εάν τώρα σ' αυτά προσθέσουμε και τα άγώγια 1). Για την επιβατική κίνησι, ή οποία, αν πατε γίνη αυτός ο δρόμος, εξάπαντος θα πολλαπλασιασθή, ως δυνατή πλέον και εύκολη 2). Για την συντήρησι του προσθέτου πληθυσμού κατ'αυτόν περιουσιμής 3). Για την μεταφορά του τυρού και βουτύρου και άλλων προϊόντων που μεταφέρονται απ' τα Τζουμέρκα στις ιερές πόλεις Άρτα, Γιάννενα και Τρίκαλα, 4). Για τη διατροφή του Ραδοβιτζιού καί των γειτονικών με τα Τζουμέρκα χωριών Σουράκου Δοβιτζιάννα, Μιχαλίτσι και Χουλιαράδες γιατί κι' αυτά απ' αυτόν τον δρό-

μον, που θα είναι ο πλησιέστερος στηθάσσα, θα τα συμφέροντά συγκοινωνούν, τότε βλέπουμε, ότι σ'ένα χρόνο πληρώνονται άγώγια άνω από 20 εκατομμύρια, δηλαδή περισσότερα απ' ότι χρειάζεται να γίνη αυτός ο δρόμος.

Παραλείψαμε να εξετάσωμε και τις συνέπειες αυτές της άποψέως του κ. Χαρ. Λάσκαρη δηλ. Την εγκατάλειψι των μεταλλείων του τόπου μας, των δυνάων του ελαιοτριβείου Βαρδών, του ανθρακουργείου Σκουληκάρης, συνέπειες που μπορούν και μόνες τους να επβάλλουν την κατασκήνυ αὐτοῦ τοῦ δρόμου καὶ δημιουργήσουν νέα άκμαία οικονομική ζωή, όχι μόνον για το συμφέρο του τόπου αλλά και το γενικώτερο συμφέρον του Κράτους.

Αφ' οὗ λοιπὸν πληρώνονται κάθε χρόνο για άγώγια 20 καὶ πλέον εκατομμύρια αὐτὸ σημαίνει πὼς υπάρχουν τὰ χρήματα τοῦ χρειάζονται, νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς συγκοινωνίας μας καὶ ἀφοῦ υπάρχουν τὰ χρήματα, φυσικὰ ὑπάρχει καὶ ὁ τρόπος ὁ κατάλληλος γὰρ νὰ διατεθῶναι γὰρ τὴ λύσι του γιατί δὲ μπορεί νὰ νοηθῇ, σὲ ὁμοῦ, πὼς νὰ λέγονται ἄνθρωποι ὑπάρχει χρημάτων καὶ ἔλλειψι τῆς καταλλήλου γὰρ ἐπαρκέτη διαθέσι καὶ ὁ τρόπος κατὰ τὴν ἀντιληψί μας εἶναι αὐτός.

Νὰ σημειωθῇ ὑπὸ τὴν ἐγγύη τοῦ Κράτους μὲ Τζουμμερκιώτικη μεταγωγὴ εἰσφορά με μισθὸς ἐκατομιάδραμας καὶ ἂν εἶναι δυνατόν καὶ με λαχνούς, ὥστε καὶ

ὁ πειρὸς πτωχὸς Τζουμερκιώτης νὰ πάρῃ καὶ αὐτὸς μία,

Ἡ ἐταιρεία αὐτὴ κατόπιν συμβάσεως, θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν μέσα σὲ ὁρισμένο χρόνον, νὰ κατασκευάσῃ τὸ δρόμο ποὺ λέμε, θὰ ἀποκτήσῃ ὁμῶς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐκμεταλλεύει γιὰ μιὰ δεκαετία μὲ αὐτοκίνητα μὲ ἓνα λογιζο καὶ ἀνάλογο ναῦλο κατὰ χιλιόμετρο γιὰ κάθε ἐπιβάτη καὶ κάθε δαβ βάρους. Ὅστε στὰ δέκα χρόνια, ὅχι μόνον νὰ πάρῃ τὰ κεφάλαιά της ἅλλα καὶ τὸν τόκον καὶ τὸ κέρδος ποὺ πρέπει. Γιὰ νὰ γίνῃ ὁμῶς αὐτὸ, πρέπει πρῶτα νὰ γίνον κατὰ ἄλλα. 1). Πρέπει νὰ γίνῃ μελέτη γιὰ τὴ χάραξιν καὶ τὴ δαπάνην ποὺ ἀπαιτᾷ αὐτὸς ὁ δρόμος καὶ 2). Νὰ γίνουν ἐτήσιοι στατιστικοὶ πίνακες κατὰ χωριὸ χωριστὰ α) σὲ μόνιμο καὶ

πρόσθιτον πληθυσμὸ β) σὲ τροφίμα καὶ χρειώδη ἐν γένει ποὺ εἰσάγονται καὶ ἐξάγονται κατὰ ποσὸν καὶ εἶδος καὶ γ) σὲ ἐπιβατικὴ κίνησιν.

Καὶ ἡ μὲν μελέτη γιὰ τὴ χάραξιν καὶ τὴ δαπάνην, θὰ μᾶς ὑποδείξῃ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν κεφαλαίων ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ ἐταιρεία, οἱ δὲ ἐτήσιοι στατιστικοὶ πίνακες, θὰ μᾶς διευκολύνουν ἐντελῶς στὸν καθορισμὸ, ἐνὸς λογιζοῦ καὶ δικαίου κατὰ χιλιόμετρο γιὰ ἐπιβάτες καὶ βάρη ναύλου σχετικῶς μὲ τὴ δεκαετὴ ἐκμετάλλευσιν ὥστε καὶ ἡ ἐταιρεία νὰ καρδίσῃ ἀρκετὰ, ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος νὰ μὴ πληρώνῃ πολλά. Πῶς θὰ γίνῃ ἡ μελέτη καὶ πῶς θὰ γίνον οἱ πίνακες αὐτοὶ θὰ τὸ εἰποῦμε στὸ ἄλλο μας ἄρθρον.

ΔΗΜΟΣΘ. ΤΣΙΡΚΑΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΑ ΤΟΥΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΑΣ

Πέρουσι στὸ χωριὸ μου Καλαρρότες εἰς λίγη ὥρην καὶ οὐκ ἀποφασίζον ἀπὸ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Πατριωτικοῦ Συναγερμοῦ Καλαρρότων ἢ τῆς Πίνδος ἵνα δένδρουφύτευθῃ τμήμα τι τῶν ἐκτάσεων τοῦ χωριοῦ καὶ πρὸς τοῦτο ἔδωκα μερικὰς ὁδηγίας ἵνα ἀνοίξουν τοὺς λάκκους καὶ ἐν κατάρφροντίσῃ διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκ τοῦ Δένδροκομιτοῦ Συναγερμοῦ Ἰωαννίνων τοῦ ἀναγκαζομένου ἀριθμοῦ δένδρων.

Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ Διοικητ. Συμβούλιον δὲν ἐνήργησε ὡς ὀφείλει καὶ οὕτω πῶς ἔμεινεν ἀνοικτέλεστος ἡ ἀπόφασίς αὐτῆ. Λίγο μακρὰ ἀπ' τὰ Γιάννενα καὶ εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ ὄρους Τομάρου (Μισοκέλι) στέκεται ὑπερήφανον τὸ χωριὸν Λυγαράδες τοῦ ὁποῦ οἱ κάτοικοι ἔλαβον τὴν ἰδιανῶς ἄνω ἀπόφασιν καὶ ἐξετέλεσαν ταύτην φυτεύοντες περὶ τὰς 500 καρυδέας αἵτινες μετὰ πάροδον 10-τίας θὲ οὐ σι δίδῃ ἐτήσιον εἰσόδημα ἀρκετὰ σερβιστόν. Εἶθε τὸ παράδειγμα τῶν Λεγγιάδωτων νὰ μιμηθῇ καὶ ἡ ἰδιαιτέρα μου Πατρίς ὡς καὶ ὅλα τὰ χωριά τῶν Τζουμέρικων φυτεύοντα ἀνάλογον ἀριθμὸν δένδρων καὶ ἰδίως καρυδέας ἀπὸ διπλῆς σκοπιμότητος ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι εὐδοκίμου εἰς τὰ μέρη μας ἀρ' ἑτέρου δὲ διότι εἶναι καρπὸς διατηρήσιμος καὶ εὐκόλου μεταφορὰς ἀνὰ τὰ κέντρα καταναλώσεως.

Ἡ καρδιά εἶνε ἓνα δένδρον χωρὶς πολλὰς ἀπαιτήσεις ἀρκεῖ μόνον κάθε χρόνον

νὰ ἀναβλάσσωμεν τοῦτο ἀπὸ τοὺς ξηροὺς κλάδους καὶ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη νὰ δώσωμεν ὀλίγα σιγὰς ὀρεῖα καὶ τὰς ὀρεῖα ἰδίως τὸ καὶ ὅζον.

Τζουμερκοῦτες μὴ γίνετε τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν.

Τὸ καλοκαίρι ποὺ θὰ πῶτε στὸ χωριὸ λάβετε ἀπὸ μιὰ ἀπόφασιν καὶ ἀνοίξετε εἰς μιὰ ἄκρην τοῦ χωριοῦ σας περὶ τρεῖς ἑκαταδὲς ἀναλόγους λάκκους βλάτους ἐνὸς μέτρον ἢ καὶ περισσότερον καὶ πλάτους 0,80 — 1 μέτρο καὶ ἀφήστε τοὺς ἀνοικτοὺς ὅλο τὸ καλοκαίρι καὶ τὸ φθινόπωρον.

Ἐν τῇ μεταξὺ τῷ τοπικῷ Συμβουλίῳ εἰς κάστου χωριοῦ ἄς φροντίσῃ ἵνα λάβῃ τὴν ἄδεια ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας γιὰ νὰ πάρῃ τὰ δένδρα δωρεάν ἢ μὲ ἐλαττωμένην τιμὴν καὶ κατὰ τὸν Φεβρουάριον πέρνουν τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτεύου ἢ καὶ ἄλλοτερον τὰ πέρνουν ἀπὸ τὸ φθινόπωρον καὶ τὰ παραχῶνουν ἵνα τὰ ἔχουν ετοίμα τὸν Φεβρουάριον — Μάρτιον καὶ οὕτω πῶς ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγα χρόνια κάθε κοινότης θὰ ἔχῃ κάθε χρόνον ἓνα σερβιστὸ κεφάλαιον ὅπερ χρησιμοποιοῦσθαι καταλλήλως θὰ μπόρῃσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ γιαντρεῖ τὰς διαφορὰς πληγὰς ἃς ἔχει ὁ τόπος ἰδίως νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας χωρὶς βεβαίως νὰ περιμένωμεν νὰ τὰ κάμῃ τὸ Κράτος. Γιάννενα Μάρτιος 925.

Ἡλίας Ζάγκλης.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ

Πάνε κάμποσα τώρα χρόνια, ποῦ κάποιος Εἰρηνοδίκης εἶχε μετατεθῇ σ'ένα χωριό τοῦ Νομοῦ μας.

Ἐφτάσε στήν Ἀρτα κι' ἔμαθε ὅτι γιὰ τὴν πάη στὴ νέα θέσῃ του θέλει δύο μέρες καὶ ἡ συγκοινωνία γίνεται μὲ τὰ ζῶα.

Ἔ, τί νὰ κάμῃ! Βρῆκε ἕναν ἰγωγιάτην, ἀπὸ κείνους ποὺ κείνουν τὴ συγκοινωνία τῆς γραμμῆς αὐτῆς, συμφώνησε καὶ τοιμά-σθηκε γιὰ τὸ ταξίδι.

Πρῶτ', πρὶν τὴν ἄλλη μέρα ἔρχεται ὁ ἄγωγιάτης σὺν ξενόδοχῷ, διότι ἔπειθε, φορτώνει τὰ ἐπιπλά του σὺν ἑνα ζῶο καὶ ἀπὸ ἄλλο φκιάνει τὴν καβάλλα, ποὺ θ'ἀνέβαινε ὁ κ. Εἰρηνοδίκης καὶ ξεκινοῦν.

Ἦσαν μῆνας Νοέμβρη. Ὁ καιρὸς δένφαινονταν καὶ φορτωμένος πολὺ γιὰ βροχὴ τὸ πρῶτ'.

Χειμῶνας ὕμνη εἶνε.

Τρεῖς ὥρες ὕπνεο ἀπὸ τὸ ξεκίνημα ἄρχι-σε νὰ βρέχῃ.

Καὶ τί βροχὴ! Καταικλισμός!

Σεῖς ἀνηφοριὰς τοῦ δρόμου κόντευαν τὰ ζῶα νὰ παρασυροῦν ἀπὸ τὰ νερά, ποὺ σχηματίζαν κοιλίαι κατεβαίνοντας μὲ μεγάλη ὁρμή.

Στὰ ἱσιώματα πάλι τοῦ δρόμου τὰ μουλά-ρια βοδύλιαζαν ὥς εἰς κοιλίαι καὶ κινδύνευαν νὰ κολλήσουν εἰς τὴ λάσπη.

Σὲ πολλὰ δὲ μέρη, ποὺ ὁ δρόμος περνοῦσε στὴ μέση τοῦ γκρεμοῦ νὰ προσέχουν μὴ τοὺς χτυπήσῃ καμμιὰ πέτρα ἀπὸ κείνες ποὺ ξεκόβονταν ἀπὸ τὴ πολλὴ βροχὴ καὶ κυ-λεῦσαν μὲ μεγάλη δύναμη.

Ὁ κ. Εἰρηνοδίκης κοβάλλα στὸ μουλά-ρι, τολιγμέτος μὲ τὸ ἀδιαβροχό του κοιτοῦσε εἰς μὲ λάπη καὶ πόνον τὸν ἄγωγιάτη του, ποὺ τοῦ ἔστεργε τὸ μουλάρι, νὰ χώνεται στὲς λάσπες. Ἡ βροχὴ τοῦ εἶχε περάσει ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὸ νύχια. Γλῶσσα σιεγνὴ δὲν εἶχε ὁ κακομαίτης ὁ ἄγωγιάτης.

Κάπου, κάπου σὺν δρόμο ἀπαντοῦσαν κα-νένα ἀνθρώπο πηγαίνοντα βιαστικῶς γιὰ τὴν Ἀρτα, ποιδὲς ξέρε γιὰ ποιά δουλειὰ του ἢ γιὰ ποιά ἀνάγκη στὸ δικαστήριον.

Ἀπαντοῦσαν καὶ καμμιὰ γυναικούλα φορτωμένη λίγο καλαμπάκι τραβῶντας γιὰ τὸ χωριό της καὶ ἄλλη γυναικούλα πηγαίνον-τας γιὰ τὴν Ἀρτα καὶ ρωτώντας τὸν ἄ-γωγιάτη «πόσο ἔχει στὴν Ἀρτα»; ἔννοοῦσα τὸ καλαμπάκι. καὶ στὴν ἀπάντησι τοῦ ἄγω-γιάτη γιὰ τὴν τιμὴ «Ἀχ κι' αὐτὸ τὸ φαρ-μάκι» νὰ λὲν καὶ νὰ φεύγῃ.

Καὶ τ'ὄσουραῦπωμα ἔφτασαν στὰ χάνια.

Πῆγαν σὺν χάνι τοῦ κυρ-Αἰμητήρη αὐτὸς ἦταν ὁ ποιδὲς περιποιητικὸς, κι' εἶχε καὶ τὸ καλύτερο χάνι.

Δὲν ἦταν ἀπὸ τὰ μέρη μας ὁ κυρ-Αἰμη-τήρης.

Εἶχε ὑπηρετήσῃ ὡς χωροφύλακας—δασι-κὸς πολλὰ χρόνια σὺν τόπο μας καὶ παῖδ-

νοντας τὴ σύνταξή του ἀπὸ 25 δραχμῆς τὸ μῆνα παντρεύτηκε καὶ ἐγκαταστάθηκε ἐ-κεῖ. Ἀπὸ ποῖο φωμοῖοι ἦσαν, δὲν ξέρω. Ὁ ἄγωγιάτης ξεφόρτωσε τὰ ζῶα, ἔβαλε τὰ περῶματα μέσα σὺν χάνι καὶ πῆγε νὰ παχε-ύσῃ τὰ μουλάρια. Ὁ Εἰρηνοδίκης κάθισε στὴ φωτιὰ, ποὺ εἶχε ἀνάψει ὁ κυρ-Αἰμη-τήρης σὺν ἱδῶκι, ἔβγαλε ροῦχα ἀπὸ τὴ βαλί-τσου του, ἄλλαξε κι' εἶπε τὸν κοφέ του.

Γιὰ μὴ σαγμὴ φωνάζει τὸ Χατζῆ νὰ ἱδῇ ποῦ στῇ ὁ ἄγωγιάτης του. Νά, τὴ σιγμὴ εἰ-σὶν καὶ ὁ ἄγωγιάτης. «Ἐλα νὰ ἔκουμε σὺν καὶ νὰ πῶς τὸν κοφέ σου τὸν ἱδῶ-ὁ Εἰρηνοδίκης.—Τὸν κοφέ νὰ τὸν πῶ ἄλλα γιὰ κατσὺ δὲν εἶμαι. Θέλω τὸ σιγμὴ τὰ ζῶα» ἀπαντᾷ. Ἐφύφηξε τὸν κοφέ κι' ἔφυνε.

Ἦσαν ἀπὸ κάμποση ὥρα γῆρας κι' ἔε-καισε στὴ φωτιὰ ἀντίφωρον ἀπ' τὸν εἰρηνο-δίκη. Τράβηξε τὴ φωτιὰ παρακάτω, πῆ-γε τὴ μάσια καὶ τοῦνκεισε τὰ καλίσουρα γιὰ νὰ πέσουν λίγα κάρβουνα περὶ καδῶν-τας νὰ σιεγνῶσῃ.

Ἐβγαλε τὴν καπνοσακούλα του γιὰ νὰ φκιάσῃ τσιγὰρο καὶ γιὰ νὰ λῖσῃ τὸν καπνὸ του ποὺ εἶχε γίνοι κι' αὐτὸς μουσλίδι ἀπὸ τὴ βροχὴ.

—Καὶ πίνοντας τὸ ρακὶ του, ποὺ τὸν κέ-ρασε ὁ εἰρηνοδίκης, ἄρχισε νὰ λέῃ «Μωρ' εἰ μέρα ἦταν; Τί βροχὴ ἦταν αὐτῆς; Νάμην κάψει καθόλου; Καὶ τὸ πρῶτ' δὲ φαίνον-ταν τόσο κακὴ μέρα».

—«Δὲ θ' ἀλλάξῃς, μπάρμπα Ρίσο, τοῦ-λέει ὁ εἰρηνοδίκης.

—«Τί νὰ κάμω; Ν' ἀλλάξω; ποῦ τέτοια πράματα. Ἡμεῖς, κυρ-Εἰρηνοδίκη, τὴ δου-λιά πῶχουμε, στὸ μῆνα μὴ φωνὴ ἀλλάξου-με καὶ τότε νὰ δοῦμε».

Ἐπαψε ἡ κουβέντα.

Στὸ μυαλὸ τοῦ Εἰρηνοδίκη περνοῦσαν μὲ τὴ σιεγὰ ὅλα ὅσα εἶδε κείνη τὴν ἡμέρα καὶ στὴ φαντασία του ζωγραφίζονταν ἔλη ἡ μαθ-ρη ζωὴ ποὺ κάνουν αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι.

Κάπου, κάπου ἔρριχνε τὴ μετιὰ του μὲ λύπη στὸ Μπαρμπα-Ρίσο ποὺ εἶχε παρῶ-μέ-α τὰ μάτια στὴ φωτιὰ καὶ ποιδὲς ξέρε τί συλλογίζονταν.

Ἀλλὰ τὲς σκέψεις καὶ τὴν ὅσο ἦθε νὰ δι-ώξῃ τὴ φωνὴ τοῦ κυρ-Αἰμητήρη, ποὺ Χα-τζῆ, ποὺ κρατώντας καμμιὰ αὐτὰ στὰ χέ-ρια ρωτοῦσε.

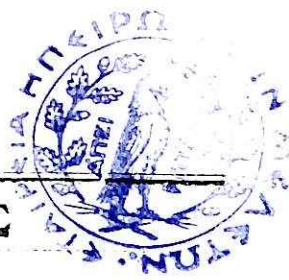
—«Πῶς θέλετε κυρ-Εἰρηνοδίκη νὰ φκιά-σωμε τὸ αὐγά».

Φεύγοντας ὁ Χατζῆς γιὰ νὰ ἐσορᾷσῃ τὸ δειλινὸ ὁ Εἰρηνοδίκης, ποὺ ἀπὸ τὸ μυαλὸ του δὲν ἔφευγε ἡ συλλογὴ, ρώτησε τὸ Μπαρ-μπα Ρίσο.

—Δὲ μοῦ λὲς Μπαρμπα Ρίσο σὺν χωριὰ-σας τοὺς κλῆτε τοὺς πεθυμένους;

—«Ἀν σὺν! Γίνεται ἄλλοις; Ἀν πε-θάνῃ κατένας μαζεύονται οἱ διτσιὸι του καὶ τὸν κλῆνε καὶ τοῦ λένε καὶ πόσα μυρολόγι-

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΑΠΗΧΗΣΙΣ

Στὸ πρῶτο τεύχος ὁ κ. Κατζίδης παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ κάποια συζήτηση μὲ ἓνα φίλο του, γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀράπη τῶν Πραμάντων, ποὺ ἔχει τὸ Περιοδικὸ στὸ ἐξώφυλλο, ἀναγκάστηκε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ γιατί καὶ νὰ ρίξῃ μιὰ πρωτότυπη καὶ πολὺ δημοφιλὴ ἰδέα, ποὺ νὰ ἐκμεταλλεῖ τὸν ἐγώισμὸ καὶ κάθε χωριῶτ χωριστὰ καὶ ὁλῶν τῶν Τζουμέρκων μαζί. Δηλαδή κάθε χωριὸν ἀπ' ἐ.π.ε.ε. γινώσκει καὶ παρορῶν τὰ συντάξιμα 100 - 600 δραχμ. καὶ τὴν πᾶρσιν καὶ μιὰ φωτογραφία ἀπ' τὸ πειρὸν ὁμορφώτερο τοπίου ποὺ ἔχει ἡ ἑορὰ τεχνικὴ καὶ νὰ μᾶς τὰ στείλῃ, νὰ παραγγείλωμε τὸ σχετικὸ κλισσέ, ὥστε κάθε μῆνα, σὲ κάθε τεύχος, νὰ μπορούμε ν' ἀλλάζωμε καὶ τὸ κλισσέ τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἔτσι νὰ πορεύσονται ἀπ' ἐκεῖ, αἱ εἰκόνας ἀπ' οὗτοι ὁμοῦ ἔχει τὰ ἐξωφύλλα κάθε χωριὸ χωριστὰ καὶ ὁ τόπος μας μαζί. Τὶ ὁμορφώτερο ἀπ' αὐτ';

Ἡ ὡραία αὐτὴ καὶ πρωτότυπη ἰδέα, δὲ μπορούσε, νὰ μὴ εἴδῃ καὶ τὴ σχετικὴ ἀπήχυσιν καὶ ποῦ ἄλλοι, πρῶτα, πρῶτα, παρὰ ἐκεί ποὺ ἔκοιπε, Στὸς ἐργαζομένους Καλαρρυτιώτες, ποὺ δὲν ἔχουν πνευματικὸν ἐγώισμὸ, σὰ μερικοὶ ἄλλοι ποὺ τὴν πειράχτηκαν, ἅμα εἶδαν τὸν ἀράπη τῶν Πραμάντων, ὥστε δὲν καταδέχθησαν νὰ πιάσουν κἄν στὰ χέρια του, τὸ Περιοδικόν. Ὁ Γεώργιος Μπαήτας λοχαγὸς

στρατολογίης, ὁ Κωνσταντῖνος Τσιόλας καὶ ὁ Ἀνδρέας Βούργαρης καὶ οἱ τρεῖς Καλαρρυτιώτες ἀπὸ κείνους, ποὺ ποιοῦν τὸ χωριὸν του, ἀπεφάσισαν μὲ τὴ συνδρομὴ καὶ ἄλλων φίλων των, νὰ συλλέξουν τὸ ποσὸ ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνῃ τὸ σχετικὸ κλισσέ τοῦ χωριοῦ των. Ἐπὶ πλέον ὁ ἀράτης, ὅστερο ἀπὸ λίγο, θὰ παραμερίσῃ καὶ τὴ θέσιν του στὸ ἐξώφυλλο, θὰ τὴν καταλάβῃ τὸ Καλαρρυτιώτικον κλισσέ, ποὺ θὰ παριστάνει ὁ,τι διαλέξουν καλύτερο. Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ κοντὰ σιτὴ χαρὰ ποὺ αἰσθάνεται γι' αὐτὴ τὴν εὐρεῖα ἀντιλήψεων τῶν Καλαρρυτιώτων, δηλώνει ὅτι κατανέμει καὶ αὐτὴ γιὰ συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ 100 δραχμῶν προῦμα ποὺ θὰ κάμῃ μὲ εὐχαρίστησιν καὶ γιὰ κάθε ἄλλο, χωριὸ ποὺ θὰ σκιφθῇ καὶ πράξῃ ὅπως οἱ Καλαρρυτιῶτες. Ἀν καὶ ἐπιθυμοῦμε περισσότερα δὲ μπορούμε, γιατί ἔιναι θάψμα, πῶς ἐξασφαλίσουμε καὶ τὴν ἐτησίαν ἐκδοσὶν τοῦ Περιοδικοῦ 10 χιλ. δραχμ. περίπου πρὸς ὅλες τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὰς παρεξηγήσεις, γιὰ τὴ δημοτικὴν πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμε καὶ αὐτὸ, ὅτι ὅλα μας εἴματα χαζέποισιν δὲν ἀναγνωρίζουσιν καμμιὰ ἐπιχείρησιν ἡθική καὶ παντοῦ διαβλέπομε ὀστεροβουλίες καὶ σκοτεινοὺς σκοποὺς. Αὐτὸ εἶνε ποὺ θὰ μᾶς θάψῃ ὅλους καὶ δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ προσδεύωμε.

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙ

στὰ Γιάννινα

— "Ἀν δὲν πιάνετε χορὸν νὰ χορεύετε καὶ ὑμῖν ὅλα πεθαίνῃ κανένας καὶ γλυτώνει ἀπὸ τέτοια βάρσανα παρὰ κἀνθεσθε καὶ τὸν κλαῖτε; Ζωὴ εἶνε αὐτὴ ποὺ κάνετε;"

Ὁ Μπαρμπάρτζος γέλασε.

— "Ἐχεῖς δίκη; τοῦ λέει. Μὰ ἔτο' βρε-θήκαμε, τέτοια ζωὴ κάνωμε;"

Πέρασαν τὴ νυχτιὰ στὸ χάνι καὶ τὸ πρωὶ ξενύχτησαν πόλιν. Ὁ ἴδιος ἐξόρις, τὸ ἴδιον μαρτύριο ὅλα τὰ ἴδια, σὰν τῆς περασμένης μέρας ὡς ποὺ νὰ φτάσουν στὸ χωριὸ, ποὺ ἔχει διοριστὴ ὁ εἰρηνοδίκης.

Πόσον καιρὸ ἔμεινε ἐκεῖ δὲν ξέρω.

Ὁ Μπαρμπάρτζος κάνει ἀκόμα αὐτὴ τὴ δουλειά.

Ὁ κυρ-Δημήτρης τόχει τὸ χάνι ἀκόμα καὶ νὰ ξενυχτᾷ κανένας χριστιανός.

Ἐμεῖς κλαῖμε τοὺς πεθαμένους.

Ὅλα ἴδια, καὶ ἀπαράλαχτα, ἀνκαὶ πέρασαν τόσα χρόνια, γιατί ἔτσι ἔρεθίζουμε.

Γιάννινα, 28 Μαρτίου 1925.

Χηρέλας Κιοτζίδης

Ἀρκεῖται. — Ὁ κ. Δημ. Μυσιαλῆς ἀπὸ Ἀγναντὰ ἀρραβώνισσε μὲ τὴν δ)δα Ἀφροδίτη Καπαδ. ἀπὸ Γιάννινα.

— Ὁ κ. Δημήτριος Τσακίρης, ἀν)στὴς πεζικοῦ, ἀπὸ Μελισσοφυτοῦ, μὲ τὴν δ)δα Εὐφροσύνη Μπατση, ἐγγονὴν Χρ. Νούτσου ἀπὸ Ἀγναντὰ.

— Ἡ Α)ν)ς Σπυριδοῦλα Παπαγεωργίου ἀπὸ Ἀδναντὰ μὲ τὸν λοχαγὸν Κωνσταντῖνον Κωνσταντινοῦ ἐξ Ἀοτῆς.

— Ἡ Κα)ρ)ν Παπαστεργίου ἀπὸ Μελισσοφυτοῦ μὲ τὸν ὑπ)γὸν Πεζικοῦ Γεωργίου Γεωργόπουλου, ἀπὸ Παπαδάτες. Ἐγγύμεθα εἰς ὅλους καλὰ στέφανοι καὶ γρήγορα.

Θάνατοι. — Ἀπεβίωσε ἡ πενθερὰ τοῦ Νικολάου Παπαδ. ἀποστράτου ταγματάρχου, Πανάγιω Παπαθανασίου. Ἐγγύμεθα συλλυπητήρια.

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΛΟΙΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΜΟΥ

Πόσες φορές Πατρίδα μου, ἔδω μακριὰ στὰ ξένα,
δὲν πόνεσα, δὲν ἐκλαψα καὶ νύχτες δὲν ξαγρύπνησα
στὴν ἀλγούνα γιὰ σένα;

—ο—

Κάθε σου βρούση καὶ κλάρο καὶ ρεμματιά καὶ ράχη
ζοῦρει γιὰ μὲ χαϊνέγεια, πόθους, κρυφοὺς καὶ ὄνειρα
παύσιμα καὶ πάθη

—ο—

Πατρίδα μου, σὲ πόνεσα..... καὶ νὰ γυρίσω θέλω
Μὰ αὐτοὺς π' ἀπεχαιρέτησα, τὴ μέρα, ὅπου ἔφυγα
σὺν ἔρωτι....θὰ τοὺς εὔρω: Π

ΠΟΝΟΣ ΠΟΥ ΔΕ ΓΙΑΤΡΕΥΟΝΤΑΝ

Τσέλεγκας μὲ τ' ὄνομα ὁ Γερο-Θανάσης! Λύο χιλ. πρόβατα καὶ τόσα ἀλόγοφο ῥαῖο ξεκινᾶνε κάθε χινόπορο γιὰ τὰ χειμαδιά. Τὰ γεσέμια μπροστὰ μὲ τὰ μεγάλα τοὺς κουνδούνα διαλαλοῦνε στὲς στράτες τὸ Τσέλεγκάτο. Ὁ Τσέλεγκας, κίβλλα στὴν ἄσπρη του φοράδα μένα ματῆλι λερωμένο δεμένο στὸ λαμὸ του τρέχοντας ἔδω καὶ κεῖ, δίνει διαταγὰς στοὺς πιστικούς του.

Κοντὰ αὐτὰ τὰ πρόβατα ἔρχονται οἱ φαιμήδες τῶν τσοπάνηδων καὶ πειὸ κοντὰ ἡ φαμιλιά τοῦ τσέλεγκα, φορτωμένη στὲς γοργὲς καὶ ἀετόφτερες μοῦλες του. ποὺ τὲς ὀδηγεῖ ὁ Μῆτρος, ὁ ἀγωγιάτης. Αὐτὸς ἦτανε παλιὸς τσοπάνης τοῦ Τσέλεγκα, μὰ τώρα σὺν πειὸ πιστότερος τῆς ρούγας, ἔγινε ἀγωγιάτης. Ὁ Τσέλεγκας τὸν ἐτίμησε καὶ τὸν πῆρε σιμά του.

Τὸ μάτι τοῦ Μῆτρος εἶνε πεσμένο μὲ μεγάλη προσοχὴ σὲ κείνη τὴ συρτάρα τὴ μούλα, ποὺ σὺν ὁμορφώτερη ποὺ ἦταν, στολισμένη μὲ τὲς μεγάλες χρωματιστὲς χάντρες, καὶ μὲ τὸν ἀσβὸ, ἦταν ἄξια νὰ φέρη ἀπάνω της καὶ πρὸς τὰ χειμαδιά τὴ Λάμπρω, τὴ μονάκριβη κόρη τοῦ Γερο-Θανάση. Αὐτὴ εἶνε ἡ χαρὰ ποὺ εὐτυχισμένου πατέρα της· εἶνε τῆς ρούγας τὸ καμάρι! Μετράει μόλις 17 ἄνοιξες. Τὰ μεγάλα καὶ ἀστραφτερά μάτια της, ποὺ μοιάζουνε δύο λαμπρὰ ἀστέρια λὲς πῶς ἔχουνε περὶ σσια τὴ δύναμη νὰ σὲ κρατήσουν στὸν

τύπο. Πόσο χαριτωμένο εἶνε τὸ χρυσὸ τῆς στόμα μ' αὐτὰ τὰ ροδοκόκκινα χεῖλια της, τὰ κατὰσπρά της τὰ δόντια καὶ τὴ μελωδικὴ λαλιά! Ἀληθινὴ νεράϊδα.

Ριγμένα στὸν ὄμο της τὰ κατὰμαυρα γυαλιστερά μαλλιά της σειόνται· στὸ σιγα γαλὸ φάσημα τοῦ ἀγέρα καὶ γουσίζουνε στὲς ἀναλαμπὲς τοῦ ἡλίου. Μέση λιγερό, ζωσμένη τὴν κεντησμένη πολύχρωμη ποδιά. Κορμὶ καταρσιένιο. Ἀληθινὴ ζωγραφιά!

Ὁ Μῆτρος τὴν ἀκολουθεῖ μὲ τὸ μάτι του καὶ στὲς στροφὲς τοῦ δρόμου, ποὺ ἡ μούλα φέροντας τὴ Λάμπρω χάνεται, κεῖνος μπαίνει σ' ἔγνιν.

Ἄξαφνα, σὲ μιὰ κοδέλα, ἐκεῖ σὲνα ῥέμα ποὺ κατρακυλοῦσε τὸ νερὸ του μουρμουρίζοντα, ἡ μούλα ξαφνίστηκε καὶ σ' ἓνα πήδημά της ἡ Λάμπρω βρέθηκε κάτω.

Μὲ μεγάλη ταραχὴ ἔφθασε ἐκεῖ ὁ Μῆτρος, νοιώωντας τὸ δυστύχημα. Στὰ χαμένα μιλάει γιὰ νὰ δώσῃ θάρρος στὴ Λάμπρω. Ἐκείνη εἶχε κλείσει τὰ δύο τῆς μάτια καὶ γόμιζε κανέναν πῶς σβύσανε γιὰ πάντα τὰ δύο φωτινά της ἀστέρια. Τρέμοντας ὁ Μῆτρος τὴν παίρνει στὴν ἀγκαλιά του, τὴ συγκρατεῖ, τὴν ρατίζει μὲ λίγο νερὸ στὸ πρόσωπο, πολεμώντας νὰ τὴ φέρῃ στὸν ἑαυτὸ της. Μὲ λίγη ὥρα σιγά, σιγά ἀνοίγουνε οἱ ἀποκοιμημένοι ἥλιοι τῆς Λάμπρας καὶ διευθύνονται στὸ Μῆτρο.

Τινάχτηκε ἀπάνω καὶ δταν ἐνοίωσε τὸ

πάθημά της κοκκίνησε καὶ μ' ἓνα ἑλαφρὸ χαμόγελο, γεμῖνο ἀφέλεια, τὸν (ἐύχαριστησε).

Στὴν καρδιά τοῦ Μήτρου ἀποτυπώθηκε καίνο τὸ χαμόγελο καὶ ἀπογορευτικώδη κε σένα ἀλλοιώτικο αἶσθημα, ἀνεξήγητο γιὰ τὸ βλαχόπουλο.

Πέρασε ὁ χειμῶνας. Τὸ κελῶμα τῶν πουλιῶν, ποὺ χαρῶπα πετοῦνε ἀπὸ κλαροὶ σὲ κλαροὶ καὶ τιτβίζοντας τρέχοντε ἀδιάκοπα, μᾶς φέρονε σὲ μιὰ ἀλλήλοψη.

Τ' ἀηδῶνι κορημένο στὰ χαμόκλαδὰ ψάλλει τοὺς ποιητικὸς σὺ ποὺς τοῦ καὶ τονίζει τὰ λεγερὰ τραυλοῦδια του.

Τὰ δέντρα ἐπαρσίνισαν καὶ ἡ γῆ εἰνέεται λουδιασμένη καὶ σκορπάζει τὶς γλυκὺς μυρωγιὰς της στὴ φύσι. Ἦρθε ἡ ἀνοιξή. Ἦρθε ὁ καιρὸς, ποὺ ἡ ρούγα ἀρίστως τοὺς κάρπους ἀνεβαίνει στὰ ψηλά καὶ δασερά βουνά. Ὁ Μήτρος δουλεύει τὶς δασοτρογγυλὰς μοῦλες τοῦ Τσέλεγκα. Σχίζει τὶς στράτες ἀδιάκοπα καὶ γορξίζοντας ἐκκουράζεται στ' ἀντίκρουσμα τῆς Λάμπρος, τῆς μικρῆς τοῦ Κυρᾶς, ποὺ τρέχει μ' ἀφέλεια γιὰ τοῦ βοηθήσει στὸ ξεφόρτωμα.

Δὲ μπορεῖ νὰ βρῇ τὸ κακόμοιο παιδί τὴν πηγὴ τῆς πόσης του χαρᾶς, ποὺ δόθηκε μᾶζι τότε. Χαρὰ ἀληθινή. Χαρὰ παρὰ ξενή! Τὸ δὲ κακόμοιο εἶνε ἀνεξήγητο γιὰ τὸ ἀπειρο ἐκείνο παιδί.

Μὰ στὴν εὐση χαρὰ του, στὴ γλυκὴ ἐκείνη ἀεχμίστησις ἦταν γραφτὸ τὸ γονῶ

ση καὶ λύπη καὶ δυστυχία. Ὅταν ἀδελὰ του γορξίμισε κάποτε στὸ μεγάλο γορξιὸ τοῦ χωριοῦ, τὴν καλύτερη μοῦλα, τὴν ταγμένη γιὰ τὴν προΐναι τῆς Λάμπρος, ὁ Μήτρος δὲ μποροῦσε πιά νὰ διαφέρει τὸ κοίταγμα τῆς. Στὰ μάτια της, τὰ μάτια του διάβαζαν ὄχι συμπαθία καὶ ἀγάπη σὰν πρῶτα ἀλλὰ μιὰ βαρεὶὰ περιφρόνησι. Πῶς νὰ υποφέρει; Ἔπρεπε βαρεὶα ἄρρωστος λαβημένος σὲ τὴν καρδιά.

Ὑστερα ἀπὸ ἓνα μῆνα σ' ἓνα καλὸ φτωχικὸ, ποὺ ἤμεις δὲν ἔχει κάμει ποτὲ τὴν ἐπίσκεψί του καὶ δὲν ἔχει σκορπίσει τὴν χαρὰ, ὁ μαῖνος χάρος οἶχνη τὸ γονῶ σπαθὶ τοῦ ἀπάνου σῖνα λεβέντη καὶ ἀρπάζοντας τὴν ψυχὴ του χάνεται φεύγοντας ἀπ' τὸ φεγγίτη.

Μιὰ διατυχημένη μάνα, μιὰ κακόμοιρη γονὴ χτυπιέται καὶ κλαίει ἀματάλα—στα ραντίζοντας μὲ τὰ πικρὰ τῆς δάκρυα τὸ ὄργιο κομφοῦ τοῦ γιοῦ της, ποὺ κείται ξαπλωμένο καὶ κατὰχαμα. Εἶνε ἡ γονὴ μιὰ τοῦ Μήτρου ποὺ τὸν κλαίει. Τὰ μοιρολόγια τῆς εἶνε ἓνα ἀνάθεμα γιὰ κείνους ποὺ μὲ τὰ μάγια τους, μαγέψανε τὸ καλὴν κἀρι της. Αὐτὸ πιστεύει!

Μὰ ποῖος νὰ πῇ στὴν ἀρρωστημένη, τὸ σβεντὰ τοῦ γιοῦ της; Ἀλλὰ καὶ ποῖα ἡ ἀφέλεια;

Καλαρρότες, 15—3—925.

Ν. Κωστ.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Ἐαδοβιζινά

Μὲ στὴν χαρὰ καὶ τὴν...πεποίθησι τῶν χιλιάστων περμαμένων οἱ δυστυχεῖς Ραδοβιζινοὶ τὸ ἀπὸ τόσα χρόνοι ἐπιδραχθέν σ' αὐτοὺς κακοῦ βλήτου τρέφοντο.

Τὸν περμαμένο Σεπτέμβριον ἔλαβον ἀναστρεφίτητι τὴν ἐλπίδα ὅτι ἐπὶ τέλους τὸ τρέφον θά ἐγκαταλειφθῇ στὴ Μπότση.

Οἱ Ραδοβιζινοὶ προσέφεραν στὸ ἔργο αὐτὸ, ὅ,τι μποροῦσαν νὰ προσφέρουν. Προθυμοποιήθηκαν νὰ κόψουν τοὺς στύλους καὶ νὰ τοὺς τοποθετήσουν εἰς τὰ κατάλληλα διαστήματα μετὰ τὴν Καλεντίνα. Πέρασαν ἀπὸ τότε ἔξω μῆνας καὶ τὸ τρέφοντο δὲ φάνηκε ἀκόμα. Οἱ διαφθορὰ βλαχοὶ ἔλαβαν τοὺς στύλους. Τί νὰ συμβῇ νῦν ἀπὸ γει;

Δὲν ἔχουν ἀπελπισθῇ ἀκόμα οἱ Ραδοβιζινοὶ

γιὰ καὶ ὁ Μήτρος τῶν χιλιάστων δὲν ἔρθε ἀκόμα...

Τί λέγουν οἱ ἑσπέραιοι;

Καλὸς ἑσπέραιος

— Διωρίστηκε στὴ Μπότση διδάσκαλος ὁ ἐφημέριος τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ, Δημήτρ. Παπακωστάς, ἱερεὺς.

Τὸ γεγονός αὐτὸ προξένησε ἰδιαιτέρα καὶ μοναδικήν χαρὰ στοὺς Μποτσίτες, οἱ ὅποιοι διὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ Παπαδημήτρου ἔβλεπον τὸν διδάσκαλον τοῦ ἀληθινοῦ Σχολοῦ.

— Ὁ κ. Κωστάς, ἑσπέραιος ἀπὸ τὸ [Βελιτζικό καὶ ἡ καλὴ κόρη, Ἀλεξτερίνη, Ἀνδρέου Καραγιάν τοῦ ἰδίου χωριοῦ νοσταλγὸν τὸ γάμο του. Τοὺς ἐνόμεθα καλὴν προκοπὴν.

«Ἐαδοβιζινά»

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ

Σχωριέτσιον

Χάρις εἰς τὰς δραστηρίας ἐνεργείας τοῦ Νικολάου Τσουμάκα καὶ Δημητρίου Π. Τασούλη ἐπετεύχθη ἡ ἴδρυσις ἐν Σχωριεσιάνοις «Συνεταιρισμοῦ», τοῦ ὑποίου τοῦ πρώτου καὶ οὐσιῶδες ἔργο του, ἦτο ἡ ἐνοικίασις τῶν θερινῶν βοσκῶν «Γερανοβούνι — Κορένο» διὰ μίσην τριετίαν καὶ εἰς τιμὴν 40 χιλ. δραχ. κατ' ἔτος ἀντὶ τῆς μέρους τοῦδε τετελεστάτης τιμῆς τῶν 4 χιλ. δραχμῶν.

— Ἰδρυσις Κοινοικοῦ Ταμείου Σχωριεσιάνων, τοῦ ὁποίου οἱ πόροι θέλουσι χρησιμεύσει διὰ διάφορα κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ.

Ἐνα μεγάλο εὖγε εἰς τοιοῦτους πατριώταις.

— Ὁ δρόμος ὅστις συνδέει τὰ χωριά Ράμνα—Λεπινὰ—Σερρέσι—Σχωριέτσιονα—Ἀγναντα (διακλαδώσεις Ἀγνιούλα) ὁ κατασκευασθεὶς μέχρι Σαΐτας—Σχωριεσιάνοι ἔμεινε ῥιζιτῆδες. μὴ καταβῆτε μέγροι Ἀγνιάντων.

Καὶ οὕτω τὰ χωριά εἰς ἕνα συνζωνοῦν. Καὶ οὕτω ἦτο νὰ γίνῃ καὶ αὐτὴ ἐνέργεια πρὸς ἀναπεράτωσιν τοῦ ἔργου καθόσον ἡ μὴ ἀναπεράτωσις τοῦ ἔργου καθιστά τὴν αὐτὴν ἀδύνατον.

Α. ΚΕ.

ΛΟΥΨΙΣΤΑ

Ἡ ἀγροτική ἀσφάλεια

Ἐν τῷ ἀγροτικῷ τμήματι Λουψίστης διορίσθη Ἀρχιμέλαξ ἀγροφυλακῆς ὁ κ. Δημ. Σακελλάς, ἐπάλληλος ἄρκμος καὶ δραστήριος, ὅστις διὰ τῶν συνεχῶν περιουσιῶν του προσηλαθεῖ νὰ ἐμπεδώσῃ τὴν ἀγροτικὴν πτηματικὴν ἀσφάλειαν, εὐρισκομένην εἰς ἕκτι εὐχάριστον θέσιν, ἐλλείψει μοτίμων ἀγροφυλάκων. Τόσον ἀπὸ τὸν ἄνω ἐπάλληλον ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς κ. κ. Ἀριστείδην Αἰλιανὸν, ἐπόπτην ἀγροφυλακῆς Ἀρτης καὶ Ἰωάννην Τσιγαρᾶν ἀγρονόμον Βιτοργαελίου, ἀνθρώπους τοῦ καθήκοντος, πολλὰ ἐλπίζομεν.

Λουψίστα Μάρτιος 1925

Ἀλέτριος Χατζηϊωάννου

ΦΟΙΝΙΣ Καλλιτεχνικὸν Τυπογραφεῖον ὁδὸς Παλάγγου-Ἰωάννινα

ΑΓΝΑΝΤΑ

Με ὅλη τὴ μεγαλοπρέπειαν ἡμεῖς 8 Μαρτίου τὸ μνημόσυνον γὰρ τοῦ ἀποστόλου τοῖς πολέμοις. Ὁ κ. Β. Καψάλης, ἐκπαιδευτικὸς, ἔλαβε λόγον ἐμνημόσυνον. Μαθητὰ καὶ μαθήτρια εἶπαν ποιηματάκια γὰρ τοῦ ἀποστόλου καὶ με στέφανον ἐστεφάνωσαν τὸ ἑσπέρμας τὰ παιδιά.

— Ἡ κ. Π. Μαυροπάνου εἰσήγαγε τὸ παιδί καὶ τοῦ φίλου μας Κωνσταντῖνος Μ.θ. Εὐταξία καὶ τὸ ὄνομα Χριστόκη. Εὐταξία νὰ ζήσῃ.

— Στὸ ἀγρονομεῖο μας ἔτοπον εἰσῆλθῃ ὁ ἀγρονόμος κ. Βλ. Πόγκας.

— Στὸ δασονομεῖο μας ἐτοπον εἰσῆλθῃ ὁ δασονόμος κ. Ἀθαν. Σκαριούτσος.

— Ὁ κ. Εἰσαγ. Ἀγρότος ἀναβάνισσε μὲ τὴν Ἀδα Παρασκευὴν Δ. Κολιῶν.

Ἀγναντα Μάρτιος 1925

Ἡ γυναικεία

ΑΡΤΑ

Ἐγκατεστάθηκαν ἐν Ἀρτῇ οἱ Τζουμέρκιοις δικηγόροι Ξεσοφῶν Κατσαρίδας καὶ Ἀλεξάνδρος Μιχάλης.

Εὐχόμεθα καλὴν εὐδοκίμησιν στὸ σταδίον.

— Πρὸς ἡμεῖς ἐγκατεστάθηκαν ἐν Ἀρτῇ ἀνοίξαντες ἐμπορευματεῖον οἱ κ. κ. Κων. Σαλαμοῦρας καὶ Ἰωάννης Τζούρας, Σχωριεσιάνιτες. Τοὺς εὐχόμεθα καλὴν πρόοδον καὶ πολλὰ κέρδη.

— Στὸ σταθμὸν τῆς Νικολάου Ζαχαρήν, κερνόντα τὸ δ' αὖτομα ταῖς ἐργασίαις τοῦ εὐχόμεθα καλὰς δουλίας.

Ἀρτα, 20—3—25

Α. Τ.

— Ἀπεβίβαν ἐν Βλαύρας—Ἀρτης ὁ Ἀλεξάνδρος Αἰτρός, ὁ τελευταῖος γόνος τῆς μεγάλης ἐκ Προμάντων πολιτικῆς οἰκογενείας Αὐτοσάνων. Ἐγκαθάστα σὺντακτηρὸς πρὸς τὴν οἰκὸν γενεῶν του καὶ πρὸς τὸν ἐκπαιδὸν τὸν Ἰωάννην Αἰτράν. Ἐγκατεστημένον ἐν Ἰωαννίνοις.

Τὰ Τζουμέρκα

Ἀπέθανον.

Ἀπὸ προπύδῃ βροχοπνευμονία οἱ Τζουμέρκιοι στρατιῶται 1) Χριστόφορος Καρσίμπελάς ἀπὸ Κοκσολίτσα, 2) Αἰθανάσιος Μπαλάσκας ἀπὸ Μελισσοποταμίου, 3) Ἰωάν. Τριάνης ἀπὸ Μονιανὰ καὶ 4) Γεώργιος Νασοῦδας ἀπὸ Μελισσοποταμίου. Τοὺς θλιμμένους καὶ τοὺς σὺν τοῖς αἰσθητοῖς ἐκταμένους.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Ἐλαβὼν συντάξεις οἱ κάτωθι:

1). Αἰμιλιὸν Θάνου Γεωργίου Μονιανὰ δο. 240, 2) Εὐάγγελος Εὐθ. Κώστας δοχ. 150, 3). Νικόλαος Κολός Νησίστα δοχ. 150, 4). Ἀναστ. Γ. Γεωργίου Νησίστα δοχ. 150, 5). Ἰωάννης καὶ Χαρίτεια Δ. Στάμου Προμανία δοχ. 150, 6) Σοφία Γ. Κουτσῆ, δοφανὴ Ρωμανοῦ δοχ. 210.

ΡΟΔΟΒΙΖΙΝΑ

**Λόγος επικήδειος εκφωνηθείς
ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἀνδρέου
Σπηρίου Δημολιθασκάλου**

Ἐν Μπότση τῇ 7 Ἀγοσίου 1924

(Συνέχεια ἐκ τοῦ πρώτου τεύχους)

Ἐχθρῶν ἀγῶνας εἰς τε τοὺς κατὰ τῶν Τούρκων καὶ τοὺς κατὰ τῶν Βουλγάρων, ἡ δὲ πατρις ἐκτιμῶσα σε καὶ εὐγνωμονοῦσα σε καὶ ἀναγνωρίζουσα τὸς μεγάλους σου θυσίας, σ' ἐτίμησε διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἱστολογατοῦ.

Ὁ πόλεμος ἐληξεν· ἡ ἑλπίς ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς της καὶ σὺ ἐν πλήρει ψυχικῇ γαλήνῃ καὶ μετ' ἐκτενέσιν ἀναπνευστήριον διὰ τὴν ἐκπύρωσιν τοῦ καθήκοντος ἐπεστρεψας οἴκαδε. Ἐγκατασταθεὶς ὀριστικῶς ἐν τῇ κώμῃ ἡμῶν ἐπεδόθης δραστηριότητι καὶ μετὰ θαυμασίον ζήλον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ διδασκαλικοῦ σου ἐπαγγέλματος. Ἐχὼν πλήρη τὴν συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς σου καὶ τῆς ἐμφυλῆς υποχρεώσεώς σου, ἐξεπαίδευες ἐλληνοπροσέλαστα τὰ παῖδιά, ἃ τίνα σοὶ ἐνεπιστεύθη ἢ πατρίς, θὰ παραμένουν παροιμιώδη ἢ εὐαγγελιστάς, ἢ πλήρεις συναίσθησις τῶν ὑψηλῶν σου καθήκοντων, ἢ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἀρετὴ, μετ' ἧς ἐπεδίδασο εἰς τὸ ἔργον σου, τὸ πατρικὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυς πρὸς τοὺς μικροὺς σου μαθητὰς καὶ παῖδιά νὰ εἶπω συντόμως ἢ πληρεστάτη συνείδησις τῆς ἰσχύος σου ἀποστολῆς, ἣτις διαμαρτυρεῖ τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς σου καὶ τὸ ἀέριον καὶ ἀμεμπτον τοῦ χαρακτήρος σου.

Ἄν ἀφ' οὗτον ἦλθες ἐν τῇ κώμῃ ἡμῶν παρετηρήθη ἐν αὐτῇ ποιά τις πνευματικὴ ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος. τοῦτο εἶνε ἀναμφιβόλως σὺν διημιούργημα τῶν κόπων σου μεγαλουργημα. Τί καὶ μα διότι ἡ Κλωθὴ ἐπλεξε βραχὺ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς σου καὶ ἐπέκρωτο σήμερον νὰ σε χάσωμεν.

Χαῖρε σεβαστὲ διδάσκαλε, μακαρία γὰρ ἡ ὁδὸς ἡ πορεύη σήμερον, ὅτι ἡτοιμάσθη σοὶ τόπος ἀναπαύσεως!

Οἱ κάτοικοι τῆς Μπότσης οἱ σχόντες τὸ αὐτὸ χρέος νὰ στερηθῶσι σοὶ, θὰ θλίβονται ὅταν θὰ στέλλωσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ταῦτα δὲν θὰ σ' εὐρίσκωσιν ἐκεῖ καί, ὅπερ τραγικώτερον, ἡ ἐντιμὸς σου σύζυγος καὶ τὰ δύο μικρά σου τέκνα θὰ στενάξωσι νυχθημερόν ἢ πέν κρὰ σου τέκνα θὰ στενάξωσι νυχθημερόν ἢ πέν διότι ἀπόλεος οὕζυγον καὶ προσιάτ ν, μετ' οὗ συνέζη βίον ἀνθηρόν, εἰρηνικὸν ἀνέφελον, πλήρη ἀγάπης, τὰ δὲ διότι ἐστερηθῆσαν στοργικωτάτου σαρκικοῦ καὶ πνευματικοῦ πατρὸς, παρ' οὗ προσεδόκουν τὴν μεγίστην τῶν εὐτυχιῶν μίαν πνευματικωτάτην καὶ ἡθικωτάτην μόρφωσιν δηλαδὴ, ἐνῶ ἡ μεγάλη σου ψυχὴ θὰ χαίρῃ καὶ θ' ἀγαλλῆται ἐπισκοποῦσα οὐρανόθεν τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, ὅπερ σὺ αὐτὸς μετ' ἐσθίας καὶ τῆς ἰδίας του ζωῆς ἐδημιούργησας καὶ ὃ περ θὰ θαυμάζεται αἰωνίως.

Χαῖρε, σεβαστὲ διδάσκαλε, τῆς ἐμῆς παιδείας μυσταγωγέ. Ζῆθι τὴν πανευδαίμονα καὶ ἰαλιαν τοῦ παραδείσου ζωὴν, ἵνα κατὰ τὸ μᾶλλον δια-

βλέπῃς τοὺς καρποὺς τῶν κόπων τῶν μεγάλων σου καὶ ἐφοιτῶν ἐντὸς τῶν φερόντων ἐπὶ σοὶ ἐκπαιδευθέντων ἐπαγγέλων νέων καὶ εὐχου ὅπως αἱ ἡθικαὶ σου ἀρεταὶ καὶ αἱ παιδαγωγικαὶ σου μέθοδοι εὐρίσκωσιν ἔδαφος γόνιμον, ὃ μόνον εἰς τοὺς μέλλοντας διαδόχους σου ἐν τῇ Κοινοτήτῃ μας, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα διδασκάλον.

Χαῖρε, σεβαστὲ μοι διδάσκαλε· ἀπερχόμενον σὲ παρακολουθεῖ ἡ ἀγάπη, ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ σεβασμὸς χιλιάδων ἀνθρώπων ἐκ τοῦ στόματος πάντων τῶν ὁποίων ἐξερχεται ἐν θερμῶν.

Ἐκείαν ἔχεις ἐλαφρίαν.

Σπύριδος Εὐαγγελιστῆς

μαθητῆς Γυμνασίου

ΜΗΓΕΡΗ

Ἀπὸ Μήγερη μέχρι Ἀρτας ἡ ἀπόστασις εἶναι 11 ὥρες ἴσως καὶ ἀπώτερος ἂν ἦτο δρόμος. Ἀλλὰ δρόμος δὲν ὑπάρχει. Ὅσον ἀφοστ γιὰ γεφύρι! Αὐτὸ εἶναι πολυτέλεια γιὰ τὸν τόπον μας.

Εὐτυχῶς ποὺ σώζονται 3 κυμάρες, ἀπὸ τυροκοματίας ἀκόμο, καὶ ἐκκολύνεται λίγο τὸ πέρισμα τῶν παραποτάμεν τοῦ Ἀλφειοῦ εἰς θέσιν Σέσι-Βελεντζικοῦ. Ἀλλοιῶς θὰ πηγαίναμε στήν Ἀρτα ἀπὸ τὸν Κροθιασσοῦ. Ἀπὸ Ἀρτα ἔως Σέσι ἐπὶ ὁδὸς ὅπως ἀποσδήματα ὁ δρόμος γιὰ ἀνθρώπους. Ἀπὸ Σέσι μέχρι Μήγερη γιὰ δρόμο χρησιμοποιοῦμε ἓνα λαγκάδι καὶ τὸ μὲν καλοκοίρει καλὰ, τὸ χειμῶνα δὲμως ἀναγκαζόμεθα νὰ τὸ περάσωμεν 40 φορές πέρα-δῶθε ὅσον νὰ φθάσωμε στὴ Συνιοικία Βελεντζικῶν—Τεμπὰ καὶ ἀπὸ ἐκεῖς ὡς τὴ Μήγερη ἄλλο λαγκάδι γιὰ δρόμο. Φαντασθῆτε δὲ τί γίνεται ἂν τύχη καὶ εἶναι πλημμυρὴ σμένα.

Ὁ κ. Νομομηχανικὸς ἄς περάσῃ καὶ ἀπὸ τὸν Ἀργίλο καὶ ἄς κάμῃ ἵππετε. Ἐλπίζομεν.

Μήγερη Μάρτιος 1925

Ἀνθρακίτης

Ἀλληλογραφία

Ἐκκλησιάζοντες συνδρομηταί. Ἐλθόντες ὑπομνήστε. Ἀποδείξετε ἀληθοφάνειαν, συνάτοιμεν στὰ παρόντα τεύχη σας.

Συνδρομητὴς Ἀρτας. Μπαρεῖτε νὰ πληρώσῃτε συνδρομὴν σας στὸν ἀντιπροσώπὸν μας κ. Δημήτριον Στάμον, Τσαρνοχοποῖον κρῶν Λέτσεια.

Αἱ διαφημίσεις πληρῶνονται ἰδιαιτέρως

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΟΤΟΠΟΙΤ'ΑΣ

“ΤΑΝΚΣ”

ΚΕΧΑΓΙΑ, ΛΑΜΠΡΑΚΗ & ΣΙΑΣ

Πειραιεύς

Ὁδὸς Ντενὺ Κοσσέν 29—Πρατήριον Ἡφαίστου 4
ἔξοτ' ἀσυναγώνιστα εἰς ποιότητα

ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἑκτρώων

ΒΛΑΧΛΕΙΔΟΥ & ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΥ

Ἐν Ἰωαννίνοις

“Ὅσοι Τζουμερκιώτες ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ἀκτινοθεραπείας, ἀκτινοσκοπήσι καὶ ἀκτινογράφῃσι μὴ ξοδεύεσθε καὶ πηγαίνετε στὰς Ἀθήνας. Οἱ ἀνωτέρω ἰατροὶ ἐγκατέστησαν τέλειον μηχάνημα ἀκτίνων

ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΟΙ

Α. ΡΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ & Α. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Πλατεῖα Μαβίλλη—Ἰωάννινα

Κινητὴ μεγάλη· δυνάμεως—Μυλόπετρες Εὐρωπαϊκῆς—παραγωγὴ ἀλεύρων ἑξαιρετικῆς ποιότητος.

Τιμὰὶ λογικαὶ—Τάξεις—Εὐσυνειδήσια

Ὑποδηματοποιεῖον

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΖΑΓΚΛΗ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ

Ἐσθλὴνεια — Εἰλικρίνεια — Στερεότης
Δοκιμάσατε